

REFERAT Representantskapet Kristiansand Havn IKS

d. 02-12-2025

Møtedato Tirsdag d. 02. december 2025 kl. 14:00

Møtested Havnestyresalen 3. etg

Indholdsfortegnelse

Møtedokumenter.....	3
Behandling av utvalgssak.....	5
Godkjenning av protokoll Representantskapet 03.11.25.....	6
Kristiansand Havn IKS - Budsjett 2026 og økonomiplan 2027 - 2029.....	8
Delegerte saker.....	13
Meldingssaker.....	14
Referatsaker.....	15

Punkt .: Møtedokumenter

Bilag

Møteinnkalling Representantskapet Kristiansand Havn IKS 02.12.2025

MØTEINNKALLING Representantskapet Kristiansand Havn IKS

Møtedato: 02.12.2025 kl. 14:00

Møtested: Havnestyresalen 3. etg

Arkivsak: 2021022863

Eventuelt forfall må meldes snarest til tlf 38 00 60 00 eller e-post Post@kristiansand-havn.no.
Vararepresentanter møter etter innkalling fra møtesekretær.

SAKSKART

Behandling av utvalgssak

4/25	2021022863-44	Godkjenning av protokoll Representantskapet 03.11.25
5/25	2021013802-53	Kristiansand Havn IKS - Budsjett 2026 og økonomiplan 2027 - 2029

KRISTIANSAND S, 07.11.2025

Sign.

Møtesekretær
Cathrine Slotta

Punkt .: Behandling av utvalgssak

Punkt 4/25: Godkjenning av protokoll Representantskapet 03.11.25

Bilag

Protokoll Representantskapet 03.11.25

Arkivsak-dok. 2021022863-44
Saksbehandler Cathrine Slotta

Saksgang
Representantskapet Kristiansand Havn IKS

Møtedato
02.12.2025

Protokoll Representantskapet 03.11.25

Forslag til vedtak

[Protokoll fra representantskapet 03.11.25 godkjent og signert](#)

Matthias Bernander

Ordfører Kristiansand Kommune

Paal Pedersen

Ordfører Lindesnes Kommune

Punkt 5/25: Kristiansand Havn IKS - Budsjett 2026 og økonomiplan 2027 - 2029

Bilag

Vedtak Havna, 11112025, Sak 23/25, Kristiansand Havn IKS - Budsjett 2026 og økonomiplan 2027 - 2029

Budsjett 2026 og økonomiplan 2027-2029 - Kristiansand Havn IKS

Vedlegg 1- Driftsbudsjett 2026 - 2029 - Kristiansand Havn IKS

Vedlegg 2 - Investeringsbudsjett 2026 - 2029 - Kristiansand Havn IKS

Arkivsak-dok. 2021013802-53
Saksbehandler Ann-Lisbeth Reisænen

Saksgang
Kristiansand Havn havnestyret IKS
Representantskapet Kristiansand Havn IKS

Møtedato
11.11.2025
02.12.2025

Kristiansand Havn IKS-Budsjett 2026 og økonomiplan 2027 - 2029

Innledning

Administrasjonen legger med dette frem forslag til budsjett for 2026 og økonomiplan for perioden 2027–2029. Forslaget bygger på den reviderte strategiplanen vedtatt av havnestyret 8. oktober 2024, og tar utgangspunkt i havnas fem hovedmål: reetablering av containerterminal i Kongsgård/Vige, deltakelse i transformasjonen av Caledonien/Lagmannsholmen, reetablering av fergeterminalen med full kapasitet etter Gartnerløkka-prosjektet, etablering av energiterminal innen 2030, og utvikling av industrihavn i Strømsvika innen 2032.

Budsjettet viderefører dagens aktivitetsnivå, men prioriterer kritiske investeringer som er nødvendige for å opprettholde drift, forsyningsikkerhet og samfunnsoppdraget. Økonomiplanen synliggjør samtidig en stadig strammere likviditetssituasjon, der havna i praksis er avhengig av både tilskudd fra Kristiansand Havn KF og Lindesnes Havn KF, samt bruk av egenkapital, for å oppnå balanse i driften mot slutten av planperioden.

Økonomisk grunnlag

Det legges opp til tilskudd fra Kristiansand Havn KF på samlet 44,4 millioner kroner i planperioden. Utover dette overføres det om lag 3,3 millioner fra egenkapitalen i 2028 og 2029 for å sikre et tilnærmet nullresultat i driften. Etter dagens forutsetninger vil disposisjonsfondet i Kristiansand Havn KF være redusert til om lag fire millioner kroner ved utgangen av 2029. Det betyr at konsernets samlede likviditetsreserver i praksis tømmes raskt etter økonomiplanperioden, dersom ikke helt nye inntektskilder realiseres eller realisasjon av ny egenkapital ved utvikling av eiendom og salg.

Det økonomiske bildet viser en tydelig utvikling hvor dagens aktivitetsnivå kan opprettholdes på kort sikt, men uten en mer robust finansieringsmodell vil havnas økonomiske handlingsrom gradvis forsvinne. Kristiansand Havn IKS har ikke egen bæreevne til å gjennomføre planlagte investeringer uten realisering av egenkapital og eksterne bidrag. Dette gjelder særlig flytting av containerterminalen i tidlig fase og all havnedrift fra Lagmannsholmen på lengre sikt. Reetablering av fergeterminalen etter ferdigstillelse av E39 Gartnerløkka-Kolsdalen og på lengre sikt utvikling av fergeterminalen for kapasitetsøkning og et tredje fergeleie, og nødvendige infrastrukturiltak knyttet til elektrifisering, beredskap og miljø vil også omfattes av dette.

Valg og prioriteringer

Administrasjonen har i budsjettforslaget lagt til grunn en videreføring av dagens aktivitetsnivå, men med klare prioriteringer. De mest kritiske investeringene knytter seg til

flytting av containerterminalen til Kongsgård/Vige og ferdigstilling av fergeterminalen etter ombyggingen av E39 Gartnerløkka–Kolsdalen. Samtidig holdes cruiseaktiviteten på Lagmannsholmen oppe, da dette utgjør et vesentlig inntektsbidrag og fordi det gir nødvendig kontinuitet i driften.

Havna viderefører satsingen på utslippsfri drift og elektrifisering, med midler avsatt til videre utbygging av landstrøm og styrking av energiinfrastruktur. Arbeidet med ISO-sertifiseringene 9001 og 14001 er fullført, og prosess for 45001 er igangsatt. Dette bidrar til at kvalitet, miljø og HMS nå integreres i hele styringssystemet.

Et annet strategisk valg gjelder aktiv bruk av overskuddsmasser fra Glencore-prosjektet og senere fra E18 Ytre Ringvei. Ved å ta imot og nyttiggjøre disse massene reduserer havna både bygge kostnader og miljøbelastning, samtidig som man sikrer tilgang på et råstoff som ellers ville vært svært kostbart å erstatte. I budsjettet for 2026 ligger derfor midler til å håndtere og forberede mottak av stein fra Glencore, samt videreføre forberedelser til plassering i sjø og oppbygging av nye havnearealer til sjørelatert næringsaktivitet fra Nye Veiers overskuddsmasser i senere år.

Videre er det satt av midler til utviklings- og koordineringsarbeid knyttet til Caledonien/Lagmannsholmen, for å sikre fremdrift og ivareta havnas interesser i byutviklingsprosessen. Her er havna en sentral aktør, både som eier av arealer og som forvalter av samfunnskritisk infrastruktur. Havnefunksjonene her skal også sikres i overgangsperioder.

Konsekvenser på kort og lang sikt

På kort sikt legger budsjettet til rette for stabil drift. Det legges ikke opp til reduksjon i tjenestetilbud eller beredskap, men handlingsrommet er begrenset. Investeringene som foreslås, er nødvendige for å sikre operativ kapasitet og fremdrift i pågående prosjekter. Samtidig er det tydelig at økonomien hviler på tilskudd fra Kristiansand Havn KF og midlertidig bruk av egenkapital.

Kommunikativt er det viktig å understreke at den pågående transformasjonen av havnas sentrale arealer ikke kan gjennomføres uten reelle investeringer i ny kapasitet. Aktiviteten kan ikke «flyttes rundt» uten at det får konsekvenser for annen virksomhet.

Fortrengningseffekten er reell. Kapasiteten på dagens arealer er fullt utnyttet, og enhver forsinkelse i etableringen av ny infrastruktur i Kongsgård/Vige vil derfor føre til redusert aktivitet, lavere verdiskaping og tap av konkurransekraft for havna og regionens næringsliv og industri.

Manglende kapasitet vil ramme eksport- og industribedrifter i hele regionen, som er avhengige av stabile sjøtransportløsninger. Uten tilstrekkelig kai- og terminalkapasitet vil gods i økende grad flyttes over på vei, med høyere kostnader, større klimafotavtrykk og redusert effektivitet for næringslivet. Det vil også svekke regionens tiltrekningskraft for ny industri, som i dag vektlegger tilgang til bærekraftig logistikk og kort avstand til havn som avgjørende lokaliseringskriterier.

Forsinket flytting betyr dermed ikke bare høyere bygge kostnader for havna, men også reduserte ringvirkninger i verdikjeden, tapte arbeidsplasser og lavere skatteinntekter for eierkommunene. Havna mister samtidig sin rolle som regional tilrettelegger for grønn omstilling og transport fra vei til sjø noe som er et sentralt nasjonalt mål.

På lengre sikt vil de investeringene som foreslås, legge grunnlaget for en mer effektiv og klimavennlig havn. En ny containerterminal vil gi større operasjonell robusthet, lavere utslipp og mer effektive logistikk-løsninger. Samtidig vil flyttingen muliggjøre byutvikling av

Caledonien/Lagmannsholmen, noe som vil generere verdier som kan finansiere deler av den videre havneutviklingen.

Men uten realisering av egenkapital og en tydelig rollefordeling mellom Kristiansand Havn IKS, KNAS og Kristiansand kommune vil ikke denne verdiskapingen komme havna til gode. Da vil utviklingen stoppe opp, og brukere, industri og næringsliv som er avhengige av verktøyet havn, risikerer å tape både konkurransekraft og økonomisk bæreevne.

Drøfting og vurdering

Administrasjonen vurderer budsjettet som nøkternt og realistisk, men med svært begrenset økonomisk handlingsrom. Det gir liten motstandskraft mot uforutsette endringer i rammevilkår, renteutvikling eller prosjektfremdrift, og ingen rom for nye initiativ utover det som er nødvendig for å opprettholde drift og sikre allerede igangsatte prosjekter. Budsjettet holder hjulene i gang, men gir ikke spillerom til å utvikle nye inntektskilder eller tilpasse seg endrede markedsforhold.

Havna står i et tydelig veiskille mellom å forvalte dagens drift og å tilrettelegge for fremtidig vekst. Skal Kristiansand Havn fortsatt være en motor for regional verdiskaping, kreves det både forutsigbar finansiering og klare rammer for ansvarsdeling mellom eierne. Uten dette vil havnas mulighet til å levere på samfunnsoppdraget gradvis svekkes, og viktige utviklingsprosjekter kan bli skjøvet ut i tid.

Uten nye inntektskilder vil likviditeten i havnekonsernet være presset innen få år. Det er derfor nødvendig å konkretisere hvordan verdiene som frigjøres gjennom transformasjonen av Caledonien og Lagmannsholmen skal realiseres og overføres til IKS-et, samtidig som nye inntektsstrømmer må utvikles. Dette omfatter både realisasjon av egenkapital gjennom byutvikling og eiendomssalg, samt etablering av inntekter fra nye forretningsområder og samarbeid.

Samtidig vil havna aktivt søke virkemiddelapparatet – regionalt, nasjonalt og internasjonalt – for å hente prosjektmidler, støtteordninger og finansiering som kan bidra til å realisere investeringene. Dette gjelder både utvikling av ny infrastruktur, utslippsreducerende tiltak som landstrøm og elektrifisering, og mottak og bruk av overskuddsmasser som reduserer kostnader og miljøbelastning.

En helhetlig finansieringsstrategi må dermed omfatte både kapitalfrigjøring, eksterne bidrag og ny verdiskaping, slik at havna kan opprettholde sin rolle som nasjonal logistikkaktør og motor for regional utvikling.

Administrasjonen mener det er behov for å oppdatere en langsiktig økonomiplan som strekker seg utover dagens fireårsperiode, minimum 10 til 15 år, for å tydeliggjøre trendutviklingen og klargjøre eiernes finansielle risiko.

Konklusjon

Havnedirektøren anbefaler at havnestyret vedtar budsjett 2026 og økonomiplan 2027–2029 slik de foreligger, og samtidig ber eierkommunene om å bidra til en helhetlig finansieringsmodell som ivaretar både havneutvikling og byutvikling.

Forslag til vedtak

1. Representantskapet for Kristiansand Havn IKS godkjenner forslag til årsbudsjett 2026 og økonomiplan for 2027-2029.
2. Representantskapet godkjenner Kristiansand Havn IKS sitt låneopptak på 444,7 millioner kroner.
3. Representantskapet gir havnedirektøren fullmakt til å godkjenne lånebetingelser og gjennomføring av opplån med rammer som fremgår av vedtakets pkt.2.
4. Representantskapet gir Havnestyret fullmakt til å fatte vedtak om omdisponeringer vedrørende anskaffelser/avhendelser av anleggsmidler, samt foreta reguleringer i drifts- og investeringsbudsjett innenfor de rammene representantskapet har vedtatt.

Vedlegg

Budsjett og økonomiplan 2027-2029 Kristiansand Havn IKS

Vedlegg 1- Driftsbudsjett 2026-2029 Kristiansand Havn IKS

Vedlegg 2- Investeringsbudsjett 2026-2029 Kristiansand Havn IKS

Atle Johannessen
Havnedirektør

Ann-Lisbeth Reisænen
Administrasjonssjef

Punkt .: Delegerete saker

Punkt .: Meldingssaker

Punkt .: Referatsaker